

วิวัฒนาการลัทธิสิบโหนบับต่างๆในมณฑลยูนนานสาธารณรัฐประชาชนจีน

Development of different versions of ten-head king Lanka in Yunnan Province, People's Republic of China

Haihua Zhao, บุญเหลือ ใจมโน,

ชนิษฐา ใจมโน และ เจียง ธิ หัง

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

Haihua Zhao, Boonlue Chaimano,
Kanita Chaimano and Truong Thi Hang

Lampang Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail:1056062986@qq.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งการศึกษาการวิวัฒนาการลัทธิสิบโหนบับต่างๆในมณฑลยูนนานสาธารณรัฐประชาชนจีน ในด้านเนื้อเรื่องแตกต่างเพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์นิทานพระรามในภูมิภาค วิวัฒนาการสิบโหนบับในยูนนานที่จีนและสาเหตุที่นิทานพระรามจีนเกิดมีสำนวนต่างๆ ผ่านกระบวนการแปร ในการศึกษาพบว่าปัจจุบันนี้ลัทธิสิบโหนบับมีทั้งหมด 8 ฉบับ นิทานพระรามติดพุทธศาสนาเผยแพร่กระจายในอาเซียนจนเข้าถึงยูนนานที่จีนมีความแตกต่างกัน ผู้แต่งชาวไตได้มีการดัดแปลงในแต่ละสมัยและแต่ละท้องถิ่น จนให้เกิดมีการจบเรื่องเป็นโศกนาฏกรรม และได้ปรับให้เข้ากับสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมชาวไต จึงทำให้นิทานพระรามที่แพร่กระจายจากอินเดียเข้ามายูนนานประเทศจีนมีบทเรื่องผิดแผกกันไป

คำสำคัญ: วิวัฒนาการ; วรรณกรรม; ลัทธิสิบโหน; รามายณะ

Abstracts

This study intent to study the different evolution of ten-head king Lanka in Yunnan Province, People's Republic of China. In terms of story, the story is different to show the relationship between Rama's tales in the region. The development of ten-head king Lanka in Yunnan in China and the reason why the Chinese story of Rama was born has various expressions. Through the transformation process in the study, it was found that at present there are a total of 8 different editions of the ten-head king Lanka. The stories of Rama, who were attached to Buddhism, spread throughout ASEAN to Yunnan of China. Dai authors have adapted it in each period and each region. There is also a tragic version produced. Version changes adapted to society Dai tradition and culture. As a result, the story of Rama that spread from India into Yunnan China has a different story.

* วันที่รับบทความ : 4 มกราคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 18 มกราคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 22 มกราคม 2567

Received: January 4 2024; Revised: January 18 2024; Accepted: January 22 2024

Keywords: Evolution; Literature; Ten-Head King Langa; Ramayana

บทนำ

รามายณะเป็นมหากาพย์อันยิ่งใหญ่ของชาวอินเดีย เป็นตำนานชิ้นหนึ่งที่คงอยู่คู่กาลเวลามาเนิ่นนาน ทั้งยังเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในฐานะวรรณกรรมอันยิ่งใหญ่ของโลก รามายณะเป็นวรรณคดีที่มีการดัดแปลง เล่าใหม่ และแพร่หลายไปในหลายภูมิภาคของเอเชีย โดยแต่ละที่มีเนื้อหาแตกต่างกันไป และเกิดมีการเรียกชื่อเรื่องแตกต่างกันไปด้วย แต่เป็นมีเนื้อเรื่องคล้ายกันว่าการทำศึกสงครามระหว่างฝ่ายพระราม (ฝ่ายธรรม) กับฝ่ายทศกัณฐ์ (ฝ่ายอธรรม) ด้วยเหตุที่ทศกัณฐ์ลักนางสีดาที่เป็นเมียของพระรามไป พระรามจึงรวบรวมไพร่พลซึ่งมีน้องชายพระรามชื่อพระลักษมณ์และมีลิงเผือกหนุมานเป็นทหารเอกไปช่วยในการทำศึกท้ายที่สุดฝ่ายพระรามได้ชัยชนะแล้วได้นางสีดาคืน เมื่อรามายณะถูกนำมาเผยแพร่ถึงเอเชีย จะมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น ประเทศไทยเรียกว่า รามเกียรติ์ ซึ่งมีหลายฉบับด้วยกัน ฉบับภาษาเขมรเรียกว่า เรียมเกร์ ฉบับอินโดนีเซีย เรียกเทพยณะ ฉบับภาษามลายูเรียกว่า หิกายัตศรีราม ฉบับลาว เรียกว่าพระลักพระลาม (พระลักษมณ์พระราม) ฉบับพม่าเรียกว่า “ยามะชะตอ” ซึ่งแปลว่า “พระรามขาดก” เป็นต้น ส่วนในชาวไต้หวัน นานประเทศจีน เรียกว่า ลังกาสิบโห คำว่า “ลังกา” หมายความว่า “เมืองลงกา” ซึ่งเป็นชื่อเมืองอันหนึ่งในรามายณะที่ทศกัณฐ์กำเนิด “สิบโห” หมายความว่า “สิบหัว” ซึ่งได้ชื่อจากภุมมจัก (ทศกัณฐ์) ที่เป็นละครมีลักษณะรูปร่างผู้มีสิบคอ คือ มีสิบหัว จากการศึกษาและรวบรวมได้ลังกาสิบโห 8 ฉบับ ได้แก่ 1) ลังกาสิบโห ฉบับชูตำห้วน 2) ลังกาสิบโหฉบับเตาซินผิง 3) ลังกาสิบสองหัว 4) ลังกาเล็ก 5) นานกาสิบโห 6) หลังกาสิบโห 7) กาสีภูโห และ 8) ภูมจักหลง

ลังกาสิบโห เป็นวรรณกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไตที่อาศัยอยู่ในมณฑลยูนนาน ประเทศจีน เป็นเรื่องพระรามของชาวไต เผยแพร่ในเขตชาวไตอาศัยอยู่ที่สิบสองปันนา (Xishuangbanna) เตอหง (Dehong) เกิงหม่า (Geng Ma) ซื่อเหมา (Simao) หลินซาง (Lincang) หยี่ซี (Yuxi) เป็นต้น มณฑลยูนนานมีพรมแดนติดกับพม่า เวียดนาม และลาว ยังเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมภูมิภาคแม่น้ำโขง ได้รับอารยธรรมอินเดียที่มาพร้อมกับพระพุทธศาสนา ในการคัดเลือก และการดัดแปลงเรื่องด้วยนักกวีและนักร้องชาวไต ลังกาสิบโหจึงมีเอกลักษณ์ทางศิลปะโดดเด่นของตนที่สะท้อนสังคมและวัฒนธรรมชาวไต อย่างเช่นวิถีชีวิต ค่านิยม และในขณะเดียวกัน เพื่อตอบสนองรสนิยมทางศิลปะที่แตกต่างกันของผู้ชม นักกวีและนักร้องชาวไตจึงเน้นการเลือกจากเรื่องราวของ “รามายณะ” ในการสร้างสรรค์ ส่งผลให้เกิดลังกาสิบโหต่าง ๆ ที่มีเนื้อเรื่องต่างกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประวัติ วิวัฒนาการ ให้เห็นถึงความคล้ายคลึงและความแตกต่างลังกาสิบโหฉบับต่าง ๆ ในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการดำเนินการการศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบลัทธิสังคมนิยมแบบต่าง ๆ ในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีนนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเปรียบเทียบและวิธีการวิเคราะห์เอกสารเป็นหลัก โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีเปรียบเทียบวรรณคดี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลัทธิสังคมนิยมและลัทธิเหมาในประเทศไทย และค้นหาลัทธิสังคมนิยมแบบต่าง ๆ ในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

1.2 ศึกษาบทความ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลัทธิสังคมนิยมและลัทธิเหมา และการศึกษารูปแบบวรรณคดีไทยทั้งในระดับท้องถิ่นและการศึกษาข้ามชาติ

2. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ศึกษาประวัติ วิวัฒนาการลัทธิสังคมนิยมแบบต่าง ๆ ในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เห็นถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของลัทธิสังคมนิยมของชาวยูนนาน

2.2 เปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของลัทธิสังคมนิยมแบบต่าง ๆ ในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

2.3 วิเคราะห์ลักษณะของลัทธิสังคมนิยม 8 แบบ และความสัมพันธ์กับนิทานพระราชนิพนธ์ในบ้านในภูมิภาคอาเซียน

3. ขั้นตอนสรุปและอภิปรายผล

นำเสนอข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการศึกษาวเคราะห์ โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือวรรณคดีเปรียบเทียบ ทฤษฎีความสัมพันธ์การสื่อความหมายทางสังคมและวัฒนธรรม ความผันแปรทางวรรณกรรม สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

Cao Shunqing (2011 : 5-6) ได้สรุปนิยามวรรณคดีเปรียบเทียบว่า วรรณคดีเปรียบเทียบเป็นการศึกษาเปรียบเทียบวรรณคดีข้ามประเทศ อารยธรรม และสาขาวิชา ศึกษาบ่งชี้และประเภทที่มีความคล้ายคลึงกัน ความแตกต่างและความแปรของวรรณกรรมข้ามชาติ โดยมีการวิจัยผลกระทบการเชิงพิสูจน์ความสัมพันธ์ การวิจัยคู่ขนาน และการวิจัยความผันแปรของวรรณกรรมเป็นวิธีการพื้นฐาน และมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปกฎของวรรณกรรมด้วยมุมมองระดับโลกและลักษณะทางสุนทรียะของวรรณกรรม เสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันและการบูรณาการของวรรณกรรมโลก และส่งเสริมการพัฒนาของวรรณกรรมโลก Cao Shunqing (2011 : 9) แม้ว่าการเปรียบเทียบสามประเภท ได้แก่ ศึกษาเปรียบเทียบที่กำเนิดมีความคล้ายคลึง

กัน ประเภทมีความคล้ายคลึงกัน ความแตกต่างและความแปรปรวนของวรรณกรรมข้ามชาติจะแตกต่างกัน แต่ก็มักจะเกี่ยวพันและสัมพันธ์กันในปรากฏการณ์ทางวรรณกรรมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้นในกิจกรรมการวิจัยที่เฉพาะเจาะจง เราไม่ควรแบ่งหรือบังคับให้แยกทางไกล แต่ให้ตัดสินและแยกแยะตามวัตถุประสงค์ตามสถานการณ์จริง ตรีศิลป์ บุญขจร (2553 : 51) กล่าวว่า คลอดิโอกุลเลนได้จัดรูปแบบของระเบียบวิธีศึกษาวรรณคดีข้ามชาติข้ามภาษาเป็นสามกลุ่ม รูปแบบแรก แนวประวัติศาสตร์หรือเชิงประวัติที่มาและอิทธิพล ซึ่งปรากฏการณ์ที่วรรณคดีต่างชาติต่างภาษาที่มีความสัมพันธ์กัน มีแหล่งกำเนิดมาจากวัฒนธรรมเดียวกัน วรรณคดีที่ได้อิทธิพลจากวรรณคดีเรื่องอื่น หรือนักเขียนคนอื่นที่ต่างวัฒนธรรมหรือต่างชาติ

นอกจากนี้ Cao Shunqing (2005 : 184-270) ได้เกิดความคิดใหม่กับวรรณกรรมเปรียบเทียบว่าด้วยความผันแปรทางวรรณกรรม (the theory of Variation of Comparative Literature) ซึ่งเน้นการศึกษาความแปรผันทางวรรณศิลป์ในการสื่อสารหรือการเปรียบเทียบในแนวนอนของระบบวรรณกรรมต่างๆ

ผลการวิจัย

1. ประวัติและวิวัฒนาการลัทธิสังกาสีโหมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ลัทธิสังกาสีโหมณฑลยูนนานเป็นวรรณกรรมสำคัญของชาวไตยูนนาน วรรณกรรมนี้เป็นบทกวีหนึ่งในราชาห้ากวีที่ยาวที่สุดของวรรณกรรมชาวไต ลัทธิสังกาสีโหมณฑลยูนนานได้แพร่กระจายในสังคมชาวไตที่ยูนนาน มาเป็นระยะเวลายาวนาน บทเรื่องลัทธิสังกาสีโหมณฑลยูนนานแม้จะได้เค้าเรื่องจากมหากาพย์รามายณะของอินเดีย และเรื่องพระรามของเพื่อนบ้าน แต่กวีชาวไตได้สร้างสรรค์เรื่องพระรามมาใหม่ด้วยฝีมือวรรณศิลป์ของชาวไต ดัดแปลง และผสมผสานกับลักษณะของภูมิภาคและชาติของชาวไต เต็มไปด้วยชีวิต อุดมคติ และความปรารถนาของชาวไต เรียบเรียงเป็นบทกวีบรรยายขนาดยาว โดยใช้รูปแบบบทกวีที่ประชาชนยอมรับโดยง่าย สืบทอดแก่นแท้ของนิทานพื้นบ้านโบราณ หล่อเลี้ยงงานด้วยลักษณะภาษา และอุปมาอุปไมยอันวิจิตรบรรจง ของชาวไตและทำให้โครงเรื่องมีความชัดเจนมากขึ้นมีเสน่ห์และทำให้ตัวเอกของงานมีคุณสมบัติทางจิตวิทยาและลักษณะนิสัยของชาวไตที่ชัดเจนมากขึ้น

1.1 ประวัติและเส้นทางวรรณกรรมลัทธิสังกาสีโหมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

วรรณกรรมของทุกชาติมีลักษณะเฉพาะของตนเองด้วยปัจจัยต่าง ๆ อย่างเช่นข้อจำกัดและอิทธิพลจากชีวิตทางสังคม สภาพเศรษฐกิจ ภาษาประจำชาติ จิตวิทยาแห่งชาติ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่บุคคลอาศัยอยู่ ความเชื่อทางศาสนา หรือการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมในระยะยาว ประวัติลัทธิสังกาสีโหมณฑลยูนนานมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พุทธศาสนาเข้ามาในสังคมไตโดยผ่านการยืมตัวอักษร และวรรณกรรมอินเดียโบราณด้วย ชาวไตดูดซับอักษรบาลี ทำให้อักษรไตสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพิ่มความสามารถใน

การแสดงออก ช่วยปรับปรุงการเขียนชาวไทได้จดจำสืบทอดต่อมา พุทธศาสนาได้นำวัฒนธรรมต่างประเทศจำนวนมากมาสู่ชาวไท

1) สภาพชาวไตอาศัยอยู่ในยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ยูนนานเป็นมณฑลอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศจีน ยังเป็นมณฑลที่มีหลายชนชาติอาศัยอยู่ ส่วนชนชาติไตส่วนมากอาศัยอยู่ในเขต สิบสองปันนา(Xishuangbanna) เต๋อหง จิ้นโป เกิ่งหม่าและเมิ่งเหลียนในมณฑลยูนนาน ส่วนที่เหลืออาศัยอยู่กระจัดกระจายในจิงตง(Jingdong) จิงกู๋ (Jinggu) ผู่เอ๋อร์ (Pu'er) หลานเซียง (Lancang) ซินผิง (Xinping) หยวนเจียง (Yuanjiang) จินผิง (Jinping) เป็นต้นกว่า 30 อำเภอ ซึ่งเป็นชายแดนติดกับประเทศพม่า ลาว และเวียดนาม อยู่ใกล้ทางภาคเหนือของประเทศไทย รายงานข้อมูลหลักของการสำรวจสำมะโนประชากรแห่งชาติครั้งที่ 6 ของมณฑลยูนนานในปีค.ศ.2010 ระบุว่าประชากรชาวไตมี 1.222 ล้านคน ชาวไตยูนนานได้สร้างสรรค์วัฒนธรรมหลากหลายที่สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงชีวิตและลักษณะความเป็นอยู่ สร้างสรรค์วัฒนธรรมอันรุ่งโรจน์ ประวัติศาสตร์อันยาวนาน ในการศึกษาท้าวไต Hu Bameng (1981 : 62) ลังกาสิบโหได้ชื่อว่าเป็นราชาบทกวีหนึ่งในห้าของวรรณกรรมชาวไตยูนนาน รองจากบทเจ้าหอและจำปาสัตตัน รายชื่อมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ชุดที่ 5 ของมณฑลยูนนานในปีค.ศ.2022 ลังกาสิบโหได้เป็นรายชื่อหนึ่งใน 15 ที่กลุ่มนิทานพื้นบ้านยูนนาน ปัจจุบันลังกาสิบโหยังได้เลือกมาแสดงอุปการ

ความเป็นของมาลังกาสิบโหจนถึงปัจจุบันนี้ยังไม่มีข้อมูลระบุได้ชัดเจน ก่อนเป็นนิทานมุขปาฐะเล่าในท้องถิ่น หมู่บ้านต่างๆ นิทานลังกาสิบโห 8 ฉบับถูกรวบรวมและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรลงในหนังสือหลังประเทศจีนสร้างชาติใหม่ในปีค.ศ.1949 เพราะหลังจีนสร้างชาติให้ความสำคัญแก่รวบรวมวรรณกรรมชนชาติต่างๆที่จีน Dao xingping, Yan wenbian, Gao Dengzhi ,Shang Zhonghao และWu Jun (1981 : 234) ในปีค.ศ.1959 เตาซินผิง (Dao Xingping) เคยได้แปลลังกาสิบโหจากฉบับภาษาไตเพื่อฉลองการสร้างชาติจีนครบสิบปี จากเวลานั้นมีนักวิจัยมากยิ่งขึ้นรู้จักนิทานนี้ ถึงปีค.ศ.1973 จี้เซียนหลิน(Ji Xianlin) นักวิชาการชาวจีนได้ใช้เวลาห้าปีแปลรามายณะสันสกฤตอินเดียเข้ามาจีนได้ออกพิมพ์ในค.ศ.1978 นักวิชาการเริ่มเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างลังกาสิบโหกับรามายณะ Gao Dengzhi, และShang Zhonghao. (1983 : 74) ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา Ji Xianlin ได้แปลบทกวีรามายณะสันสกฤตดั้งเดิมและเขียนบทความวิจัยเรื่อง "การศึกษารามายณะเบื้องต้น" การแปลและการวิจัยนี้ได้แนะนำมหากาพย์วีรบุรุษที่มีชื่อเสียงของอินเดียให้คนจีนได้รู้โฉมหน้าของรามายณะ Fu Guangyu (1999 : 230) เส้นทางนำเข้าลังกาสิบโหสันนิษฐานว่ามีสองเส้นทาง หนึ่งเส้นทางจากทางทะเลคือแพร่จากไทย อีกเส้นทางบกคือพม่า มีการกล่าวแบบนี้คือคิดว่าลังกาสิบโหติดพุทธศาสนาเข้ามา Liu Yan (1983 : 91-93) ในพระพุทธศาสนาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และวัฒนธรรมไทได้กล่าวถึงเส้นทางพุทธศาสนาเข้าสิบสองปันนาและเต๋อหง ในหนังสือนี้ Liu Yanก็ได้สรุปว่า ตามข้อมูลพุทธ

ประวัติที่แพร่กระจาย พุทธศาสนาเถรวาทเข้าสู่คนชาวไท มณฑลยูนนานประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 8 ชั่วสุดในเวลาปลายศตวรรษที่ 14 และต้นศตวรรษที่ 15 สรุปเส้นทางเป็นดังนี้

เส้นทางที่ 1 (เผยแพร์จากพม่า) อินเดีย→ศรีลังกา→นครปฐม→ล้านนา (เชียงใหม่)→จันทง→สิบสองปันนา→เต๋อหง

เส้นทางที่ 2 (เผยแพร์จากพม่า) อินเดีย→ศรีลังกา→เอวา→รัฐฉาน→เต๋อหง→เก็งหม่า→เมิ่งเหลียน

2) วิวัฒนาการลังกาสิบโท

ชนชาติชาวไถยูนนานนับถือพุทธศาสนา วรรณกรรมอินเดียจึงหลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่ใดพร้อมกับการเผยแพร์พุทธศาสนา ชาวพุทธมีความชำนาญในการใช้วรรณกรรมและสัมผัสวรรณกรรมมุขปาฐะของ คนทำงานและดัดแปลงเพื่อส่งเสริมคำสอนทางพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธรูปศาสนาจึงมีวรรณกรรมพื้นบ้านจำนวนมาก ในประวัติวรรณคดีใด Yan Feng, Wang Song, และ Dao Baoyao (2014 : 509-511) ได้กล่าวว่า มหาภาพรามาณะติดในคัมภีร์พุทธศาสนาเข้ามาสู่คนชาวไถยูนนานประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 8 อย่าง ชั่วสุดในเวลาปลายศตวรรษที่ 14 และต้นศตวรรษที่ 15 ผ่านกระบวนการแพร่กระจายสี่ตอนได้แก่

ขั้นตอนที่หนึ่ง มีข้อมูลบันทึกลังกาสิบโทครั้งแรกในชาวไถยูนนาน หลังจากทีรามานะได้ถูกเขียนขึ้น พระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับมหาภาพรามาณะเรื่องนี้เป็นอย่างมาก และได้บันทึกเรื่องราวของมหาภาพรามาณะไว้ในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 8 พระพุทธศาสนาซึ่งได้รับการถ่ายทอดจาก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปยังพื้นที่ชาวไทของจีนได้พัฒนาอย่างมั่นคงในพื้นที่นี้ นิทานพระรามที่บันทึกไว้ใน คัมภีร์พุทธศาสนาก็ค่อย ๆ แพร่หลายไปยังเขตไทของจีน หลังเข้าสู่คนชนชาติไตนิทานพระรามน่าจะ ได้ดัดแปลงขึ้นใหม่อย่างช้าที่สุดในเวลาปลายศตวรรษที่ 14 และต้นศตวรรษที่ 15 เนื่องจาก Hu Bameng นักวิชาการชาวไถเกิดในศตวรรษที่ 15 ซึ่งเป็นพระตั้งแต่อายุน้อยก็ได้อ่านลังกาสิบโทซ้ำแล้วซ้ำอีก

ขั้นตอนที่สอง เป็นเรื่องราวที่เล่าแบบมุขปาฐะ ไม่ได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร การท่อง พระไตรปิฎกและขับร้องโดยนักร้องลูกทุ่งตามวัดในพระพุทธศาสนาเมื่อได้รับความนิยมมาก จึงได้แพร่กระจาย ในสังคมชาวไถยูนนาน ชนชาติอื่นที่อาศัยอยู่ผสมกับชาวไถยูนนานก็ได้เล่านิทานนี้ด้วย

ขั้นตอนที่สาม คือวิวัฒนาการ ไม่ว่าจะเป็นการบรรยายด้วยปากเปล่าหรือการร้องเพลงด้วยปากเปล่า เป็นไปไม่ได้ที่จะทำอย่างไม่ยืดหยุ่น แต่เป็นการประมวลผลโดยรวมที่ละเอียดอ่อนและการสร้าง โดยรวม ดังนั้นจึงให้เกิดผิดเพี้ยนไป

ขั้นตอนที่สี่ Su Wanda นักวิชาการชาวไถผู้คุ้นเคยกับประเพณีวรรณกรรมชาวไถ และมี ประสบการณ์สร้างสรรค์มากมาย อยู่บนพื้นฐานของการถ่ายทอดและวิวัฒนาการ อ้างถึงเรื่องราวของเรื่อง พระรามในคัมภีร์พุทธศาสนา ใช้จังหวะคำขับร้องของชาวไถสร้างบทกวีบรรยายเรื่องยาว ลังกาสิบโท ที่มีความ ยาวมากกว่า 12,000 บรรทัด

ในวรรณกรรมไต่กับพุทธศาสนา (กองบรรณาธิการ "คามิเลีย", 1982) ได้มีความเห็นว่า จากการวิจัยได้ว่าอักษรไต่วิวัฒนาการมาจากอักษรบาลีอินเดีย ก่อนที่ไม่มีอักษร วรรณกรรมถูกถ่ายทอดด้วยปากเปล่า หลังจากมีอักษรไต่ ภูมิปัญญาที่ปลูกฝังในวัดพุทธ มรดกทางวัฒนธรรมโบราณของชาวไต่ ได้รับการประมวลผล จัดเรียง และสืบทอด สร้างใหม่ และพัฒนาไปข้างหน้า วัฒนธรรมอินเดียได้รับการแนะนำให้รู้จักกับชาวไต่ผ่านทางพุทธศาสนา การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการนำพระพุทธศาสนามาใช้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการปรับปรุงวรรณกรรมไต่ต่อไปเท่านั้น ยังช่วยเร่งความเจริญรุ่งเรืองของวรรณกรรมไต่อีกด้วย

ลังกาสิบหัวฉบับ Su Wanda เป็นคำขบร้องได้สืบทอดต่อกันมาจนถึงวันนี้ นอกจากเป็นหนังสือใช้ในสถานที่ทางพุทธศาสนา แล้วยังเป็นฉบับที่มีคนขบร้องเป็นประจำ มีการจดจำด้วยอักษร ลังกาสิบโหลำนวนต่าง ๆ ในประเทศจีนน่าจะเป็นเรื่องเดียวกันแต่ส่วนประกอบต่าง ๆ ของเนื้อเรื่องอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น เพราะว่าการเผยแพร่วรรณกรรมปากเปล่าอาศัยความทรงจำ เป็นการยากที่จะรักษารูปลักษณ์ดั้งเดิมให้สมบูรณ์ อย่างดวงมน จิตรจันงค์ (2561 : 69) กล่าวว่าในการเล่าเรื่อง ผู้เล่าย่อมอดไม่ได้ที่จะตีความใหม่ตามทัศนะของตน การตีความใหม่ขึ้นอยู่กับทัศนะของผู้ตีความว่าจะลงรอยหรือผิดไปจากเรื่องเดิมมากน้อยแค่ไหน นอกจากปัจจัยภายนอกความคิดของมนุษย์นี้แล้ว Zhong Jingwen (2010 : 28) กล่าวว่าประเพณี สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันในสถานที่ต่าง ๆ ก็เป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเนื้อเรื่อง ทำให้เรื่องราวเดียวกันมีเนื้อเรื่องผิดแผกกันไป

2. เปรียบเทียบลังกาสิบโหล 8 ฉบับ

2.1 ลังกาสิบโหลฉบับต่าง ๆ

วรรณกรรมลังกาสิบโหลเป็นเรื่องที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป จึงมีผู้แต่งวรรณกรรมเรื่องนี้ขึ้นหลายโอกาส ลังกาสิบโหลจึงมีสำนวนแตกต่างกันไป และเกิดเป็นรูปแบบการประพันธ์กวีร้อยกรอง นิทานเล่าพื้นบ้าน ส่วนลังกาสิบโหลฉบับชุดาหวัน ในยุคนานที่จีนมีเรื่องย่อว่า

ท้าวอิลัมพาและมเหสีองค์เดิมสิ้นอายุแล้วยังไม่มีบุตรสืบทอดราชสมบัติเมืองลังกา จึงทำพิธีขอบุตร พระอินทร์สั่งให้นางฟ้าองค์หนึ่งจุติลงไปเกิดเป็นธิดาของท้าวอิลัมพาชื่อว่านางกฤติธิดา นางอายุ 16 ปี หนีแต่งงานเข้าป่าบวชอยู่กับฤๅษี พระอินทร์สั่งมหาพรหมไปให้กฤติธิดามีทายาทสืบราชสมบัติ กฤติธิดาถวายมะม่วงแก่มหาพรหมขอบุตร ได้คลอดกุมมจัก (ทศกัณฐ์) เป็นยักษ์ที่มีสิบเศียร คุณนภา ปิยสา ต่อมากุมมจักได้กลับไปปกครองเมืองลังกา เริ่มกำเริบฤทธิ์โดยไปเกี่ยวนางต่างๆ ไล่เหล่าเทวดาเป็นต้น มีอยู่วันหนึ่งกุมมจักเกี่ยวนางเทพธิดาชื่อสีลาที่ถือศีลอยู่ใต้ต้นนารีผล นางขอไฟไหม้ตนเองสาบานว่าเกิดใหม่แต่งงานจะให้เป็นการแก้กุมมจักตาย ตอนนางเกิดใหม่ในต้นนารีผล กุมมจักอยากฆ่านาง แต่ขุนนางทูลว่าไม่ควรฆ่าผู้หญิงที่อ่อนแอ จึงเสนอให้ใส่กล่องลอยน้ำไป พระฤๅษีบอกท้าวกันนกไปเก็บนางสีลามาลี้ภัย ในฝ่ายเมืองธตล ท้าวธตลขอกล้วยจากฤๅษีได้ 2 ผลเพื่อขอบุตร พระอินทร์ให้โพธิญาณมาเกิดเป็นเจ้าลัมมา (พระราม) เพื่อปราบกุมมจัก ต่อไปเจ้าลัมมายกศรชนะได้นางสีลา ท้าวธตลอยากยกราชสมบัติให้เจ้าลัมมา แต่นางเกสทิวงสัญญา

ทำวธตลให้ลูกนางขึ้นนั่งเมือง เจ้าลัมมาจึงขอเดินตงเข้าป่า แล้วได้นางสีลาและเจ้าลคณาไปด้วย ในป่านางสีลาถูกภุมมจักลักไป เจ้าลัมมาและเจ้าลคณาตามหาได้กาลิง (สุครีพ) และอนูมาน (หนุมาน) มาช่วย หลังสู้ไวยลาบ (ไวยราพ) ศีกอินทลิตา (อินทรชิต) ศีกคูนนภา (กุมภกรรณ) สังหารภุมมจัก ศีกไฟมไลคัน (บรรลัยกัลป์) แล้วจึงได้นางสีลาคืน เจ้าลัมมาสงสัยความบริสุทธิ์ของนางสีลา นางสีลาขอลุยไฟพิสูจน์ความบริสุทธิ์ นางสีลา กลับขอเจ้าลัมมลุยไฟพิสูจน์ความรักด้วย ต่อไปเจ้าลัมมาเข้าใจผิดว่านางสีลายังแอบรักภุมมจักอยู่ สังเจ้าลคณา นำนางสีลาที่ตั้งครรภ์ไว้ไปฆ่า เจ้าลคณาปล่อยนางเข้าป่าแล้วควักหัวใจหมาไปแทนหัวใจนาง นางหนีไปที่ป่าคลอดเจ้าโลมา แล้วพระฤษีเสกแสงวาดเป็นลูกของนางอีกคนหนึ่ง ลูกทั้งสองเติบโตใหญ่มาyingเจ้าลัมมาตายแบบไม่รู้ว่าเป็นพ่อ นางสีลาไปขอพระฤษีชุบชีวิตเจ้าลัมมาและลคณา พวกัันกลับเมือง เจ้าโลมาได้แต่งงานกับนาง เกงคำ ในที่สุดท้ายเจ้าลัมมาและนางสีลาถึงแก่กรรมแล้วขึ้นสวรรค์เป็นพระพุทเจ้า

ในเบื้องต้นผู้วิจัยได้ ศึกษาเปรียบเทียบลังกาสิบโ 8 ฉบับนี้ตั้งแต่กำเนิดเจ้าลัมมา (พระราม) จนถึงเจ้าลัมมาปราบภุมมจัก (ทศกัณฐ์) ได้สำเร็จ กลับไปครองเมือง แบกมีโครงเรื่องหลักมี 35 เรื่อง ลังกาสิบโ 8 มีเหตุการณ์ละเอียด 432 เหตุการณ์เรื่อง จากการเปรียบเทียบโครงเรื่องและเหตุการณ์ละเอียดลังกาสิบโ 8 ฉบับพบเหตุการณ์ที่ตรงกันดังนี้

ตารางที่ 1 โครงเรื่องหลักและเนื้อหารายละเอียดเหตุการณ์มีตรงกันในลังกาสิบโ 8 ฉบับยูนนาน

ลังกาสิบโ8 ฉบับยูนนาน	จำนวน เหตุการณ์ (432)	เหตุการณ์มีตรงกัน กับลังกาสิบโ ฉบับชูตำหว่าน	ตรงกันคิด เป็น ร้อยละ	เหตุการณ์ ปรากฏเฉพาะ ฉบับเดียว (113)	จำนวนโครงเรื่อง หลัก (35)
ลังกาสิบโ ฉบับชูตำหว่าน	304	304	100%	20	35
ลังกาสิบโฉบับ เตาซินผิง	263	242	92.02%	9	34
ลังกาสิบสองหัว	280	252	90%	15	33
ลังกาเล็ก	81	55	67.90%	19	14
นานกาสิบโ	148	108	72.97%	32	20
หลังกาสิบโ	42	23	54.76%	3	7
กาสิภูโ	35	17	48.57%	5	7
ภุมจักหลง	190	166	87.37%	10	25

2.2 ความคล้ายคลึงและความต่างกันในเรื่อง

1) ด้านโครงสร้างและเนื้อเรื่อง

เปรียบเทียบเหตุการณ์ลังกาสิบโหลบับชูตำหว่านกับลังกาสิบโ 7 ฉบับที่เหลือ เห็นได้ว่า ลังกาสิบโหลบับชูตำหว่านเป็นเรื่องที่มีโครงเรื่องมากที่สุด คือ 35 โครงเรื่อง มีเหตุการณ์รายละเอียดมากที่สุดจำนวน 304 เรื่องใน 432 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 70.37 ดังนั้นลังกาสิบโหลบับชูตำหว่านถือเป็นลังกาสิบโหลบับที่มีโครงเรื่องมากที่สุดและเนื้อเรื่องสมบูรณ์ที่สุดในยูนนาน เนื้อเรื่องมีอยู่ทั้ง 8 ฉบับคือ 1) กำเนิดนางสีลา (สีดา) 2) ฤๅมมาจักลักนางสีลา 3) เจ้าลัมมายิงปลี้มก 4) เจ้าลัมมารวบรวมไพร่พล 5) อนุมอมเผากรุงลงกา 6) สร้างสะพานไปลังกา 7) เจ้าลัมมาสั่งลิงทำสะพานข้ามมหาสมุทร และ 8) สัตว์ได้นำทำลายสะพาน ในการจบเรื่องของลังกาสิบโหลบับเป็นเรื่องราวแบบลูกยิงพ่อตายโดยเจ้าโลมาโตกับแม่นางสีลาในป่า ไม่รู้ว่าพ่อเป็นใคร จนเกิดมีการต่อสู้ยิงเจ้าลัมมาผู้เป็นพ่อตาย

2) ด้านเนื้อเรื่องที่ปรากฏเฉพาะแต่ละฉบับ

ฉบับใดมีจำนวนเหตุการณ์ปรากฏเนื้อเรื่องเฉพาะฉบับเดียวมากยิ่งขึ้นหมายถึงฉบับนั้นมีเนื้อเรื่องต่างกับฉบับอื่นมากยิ่งขึ้น นานกาสิบโหมมีเนื้อเรื่องเฉพาะฉบับเดียวมากที่สุด จึงถือว่าฉบับนี้มีเนื้อเรื่องต่างกับฉบับอื่นมากที่สุด นอกจากนี้ ฉบับกาสิบโหมมีโครงเรื่องน้อย เนื่องจากสองฉบับข้อมูลเก็บโดยมาจากคนเล่าเรื่อง สืบทอดไปแบบมุขปาฐะ เนื้อหาของข้อความลังกาสิบโหลบับได้รับการแก้ไข ข้อความปากเปล่าที่ผู้เล่านิทานสร้างจะเปลี่ยนไปง่าย

3) ด้านเนื้อเรื่องเหตุการณ์มีตรงกันกับลังกาสิบโหลบับชูตำหว่าน

จากตารางนี้สามารถเห็นถึงว่าลังกาสิบโหลบับเตาซินผิงมี 242 เรื่องตรงกับลังกาสิบโหลบับชูตำหว่าน 242 เรื่องใน 263 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 92.02 หมายถึงเนื้อเรื่องลังกาสิบโหลบับเตาซินผิงปรากฏร้อยละ 92.02 เนื้อเรื่องตรงกับลังกาสิบโหลบับชูตำหว่าน คิดตามวิธีนี้จึงสามารถเห็นได้ว่า ลังกาสิบสองห้วมีเหตุการณ์เนื้อเรื่องตรงกับลังกาสิบโหลบับชูตำหว่านคือ ร้อยละ 90

2.3 ความมุ่งหมายของการแต่งโดดเด่นด้านเนื้อเรื่อง

ลังกาสิบโหลบับยูนนานที่จีนฉบับต่าง ๆ มีลักษณะคล้ายคลึงกันและความต่างกันในเรื่อง ผู้วิจัยจะดำเนินเปรียบเทียบเนื้อเรื่องลำดับโครงเรื่องหลัก 35 โครงเรื่อง สรุปการเปรียบลังกาสิบโ 8 ฉบับได้ดังนี้

ความมุ่งหมายการแต่งของลังกาสิบโหลบับแต่งขึ้นเพื่อสอนธรรม สอนความพฤติกรรมของคนในสังคมชาวไต โดยอาศัยคำสอนและจารีตประเพณี สอนความประพฤติของชาวไตยูนนานซึ่งเป็นกลุ่มชุมชนหนึ่งที่นับถือศาสนาพุทธ

1) แต่งเพื่อสอนเรื่องกรรมตามความเชื่อของศาสนาพุทธ

ความมุ่งหมายการแต่งของลังกาสิบโหเพื่อสอนธรรม ได้สอนความประพฤติของชาวไถยูนนาน ซึ่งเป็นกลุ่มชุมชนหนึ่งที่นับถือศาสนาพุทธในประเทศจีนที่อาศัยหลักคำสอนพุทธศาสนาและจารีตประเพณีเป็นแนวทาง อย่างเช่นตัวละครกุ่มมจักตอนที่อยู่ในหิมพานต์ถือศีลธรรมทำบุญตามที่แม่สอน จึงได้มหาพรหมที่เป็นพ่อประทานพลังอิทธิฤทธิ์ ตอนถึงที่กุ่มมจักประชดประชนลิงเผือกปลื้มกที่บำเพ็ญอยู่เกิดสู้กัน กุ่มมจักแพ้แล้วโกรธกลับไปจึงสั่งให้ถอนต้นไม้โพธิ์ ไล่เทวดาต่าง ๆ ออกไปจากเมืองลังกา สุดท้ายก็ถูกเจ้าลัมมาซึ่งเป็นหน่อโพธิญาณสังหาร แสดงให้เห็นถึงเวียนกรรม พฤติกรรมที่ทำให้ไปจะเกิดผลกระทบต่ออนาคต พฤติกรรมกุ่มมเกิดการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผลที่ได้ต่างกัน

2) แต่งเพื่อสอนให้คนรู้จักพอ

กุ่มมจักเกิดที่ป่า อดทนศรีจึงได้มหาพรหมไตรดอทิทธิฤทธิ์ให้ถึงสามารถปราบสามโลก ได้ขึ้นนั่งเมืองลังกา แต่การกระทำของตนเองที่ไปเกี่ยวนางต่างๆ จนถึงลักนางสีลาเกิดสงครามกับเจ้าลัมมา จึงถูกสังหารตาย หลังกุ่มมจักสิ้นชีวิตทำอิลัมพาซึ่งเป็นพระอัยกาของกุ่มมจัก พระองค์ทรงเปรียบเทียบกุ่มมจักเป็นโลภมากด้วยสัตว์พังพอนและเสือ กล่าวถึงคนที่ไม่พอใจกับสิ่งที่มีอยู่ โลภมากเกินไป สุดท้ายจึงได้รับกรรมโทษ

ภาษาจีน	ความหมายไทย
我的外孙奉玛加	กุ่มมจักลูกหลานของเจ้า
他的心贪得无厌	หัวใจเจ้าไม่รู้จักพอ
前人曾告诫过后人	บรรพบุรุษได้เตือนคนรุ่นต่อ ๆ ไป
爱偷鸡的黄鼠狼	พังพอนที่ชอบขโมยไก่
再小心也不会得好死	ระวังแค่ไหนก็ตายอย่างไม่ดี
贪婪的老虎	เสือโลภมาก
再凶猛也要遭身亡	ไม่ว่าดุร้ายแค่ไหนก็ถูกฆ่าตาย
他的贪婪的野心啊	ความทะเยอทะยานอันโลภของเจ้า
已超越了天规地法	ได้เกินกว่ากฎแห่งสวรรค์และโลก
贪婪使他去偷劫别人的妻子	ความโลภทำให้เจ้าไปขโมยเมียคนอื่น
现在奉玛加的惨死	ตอนนี้ความตายอันน่าสลดใจของกุ่มมจัก
正是贪婪者应得的报应	นี่คือสิ่งที่คนโลภสมควรได้รับ

(Su Dawan, เล่ม 6 : 16-17)

3) แต่งเพื่อสอนพฤติกรรมผู้เป็นเจ้า

การสิ้นชีวิตของภุมมจัก ปิยสาซึ่งเป็นน้องชายภุมมจักได้ขึ้นนั่งเมือง ทรงยกเลิกกฎหมายที่ภุมมจักสร้าง แล้วฟื้นฟูกฎหมายระเบียบวินัย การกระทำนี้ทำให้ประชาชนชื่นชม

ภาษาจีน	ความหมายไทย
比亚沙继承王位	ปิยสาขึ้นครองบัลลังก์
他废除了十头王那套法规	พระองค์ทรงยกเลิกกฎหมายของกษัตริย์สิบเศียร
重新按照祖父国王的规矩	ปฏิบัติตามกฎหมายของหลวงปู่อีกครั้ง
以善良理智和道德	ด้วยความเมตตา เหตุผล และศีลธรรม
重建遭受灾难的兰戛	ฟื้นฟูเมืองลังกาที่ประสบภัยพิบัติขึ้นใหม่
他的主张与善良	ความคิดเห็นและความเมตตาของพระองค์ทรง
获得全勐百姓一片欢呼	ได้รับเสียงเชียร์จากชาวบ้านทุกคน
获得臣官们的拥护	ได้รับการสนับสนุนจากข้าราชการขุนนาง
获得士兵们的一片称赞	ได้รับคำชื่นชมหลากหลายจากทหาร

(Su Dawan, เล่ม 6, 24)

ในลังกาสิบสองหัว ก่อนธรณีแหวกเขมือบศพของเจ้าลัมมา นางสีลากระโดดตามเข้าไป จึงสอนเด็กไม่ว่าอยู่ในฐานะไหน ต้องเป็นคนที่มีความยุติธรรมเป็นธรรมและความมีน้ำใจ นางสีลากล่าวก่อนกระโดดธรณีแหว

ภาษาจีน	ความหมายไทย
我的孩子呀	ลูกของแม่เอ๋ย
请你们记住母亲的声音	โปรดจำเสียงของแม่ไว้
世上最亮的东西不是金钱	สิ่งที่สว่างที่สุดในโลกไม่ใช่เงิน
而是诚实和纯正	แต่เป็นความซื่อสัตย์และความบริสุทธิ์
如果命运让你们住在森林里	หากโชคชะตาทำให้คุณอยู่ในป่า
要做勤劳善良的百姓	ต้องเป็นชาวบ้านที่ขยันและใจดี
开垦土地种植瓜果	การบุกเบิกที่ดินเพื่อปลูกผลไม้
用自己的血汗养活自己的生命	เลี้ยงชีวิตของคุณด้วยหยาดเหงื่อของคุณเอง

如果你们有做国王的命途	หากคุณถูกลิขิตให้เป็นราชา
一定要做个圣明的国君	คุณจะต้องเป็นพระองค์ผู้ทรงปรีชาญาณ
不能让坝子有个冤含之魂	อย่าให้มีจิตวิญญาณโดนใส่ร้าย
要像疼爱母亲一样疼爱百姓	ให้รักชาวบ้านมากเท่ากับรักแม่ของคุณ

(Yan wen, Yan feng, Wang song, 1990 : 598-599)

ในลังกาสิบโหลฉบับต่าง ๆ เห็นได้ชัดเลยว่า ไม่ใช่มนุษย์ ยักษ์เท่านั้นต้องอยู่ในกฎแห่งกรรม ล้วนสัตว์ผู้ใดเป็นผู้ปกครอง ถ้าไม่มีเมตตา สุดท้ายก็ตายด้วยโหดร้าย ปาลีโมกชิงเมียน้องชายกาลิงและไล่กาลิงออกไปเมือง จึงถูกเจ้าลัมมาสังหาร ตอนที่ปาลีโมกถูกยิง ก่อนสิ้นชีวิตถามเจ้าลัมมาว่า ทำไมเข้าเคียงกาลิงฆ่าเจ้าด้วยร้ายเหตุผล เจ้าลัมมาตอบว่าความอปลักษณ์ในโลกนี้คือศัตรูของเจ้า เราจะทนต่อพฤติกรรมชั่วได้อย่างไร

ภาษาจีน	ความหมายไทย
朗玛愤愤驳斥说：	เจ้าลัมมาได้กลับด้วยความโกรธว่า
天下的丑恶是我的仇敌	ความอปลักษณ์ในโลกนี้คือศัตรูของเจ้า
作恶的行为哪能容忍	เราจะทนต่อพฤติกรรมชั่วได้อย่างไร
世上好坏我们分得清	เราสามารถแยกแยะความดีและความชั่วในโลกได้

(Su Dawan, เล่ม 5 : 97)

จากการวิเคราะห์ให้เห็นถึงว่า ในลังกาสิบโหลผู้แต่งมีความมุ่งหมายสอนพฤติกรรมของสังคม สอนพฤติกรรมของผู้ปกครองต้องมีเมตตา สอนชาวบ้านต้องขยันทำมาหากินด้วยตัวเอง สอนให้สังคมต้องรู้จักพอ เพราะว่าฝ่ายธรรมจะชนะฝ่ายอธรรม อย่างเจ้าลัมมาพูดว่าความอปลักษณ์ในโลกนี้คือศัตรูของเจ้า

อภิปรายผลการวิจัย

การสืบทอดความรู้ของมนุษย์มีสองวิธีหลัก: สืบทอดทางวาจาและทางลายลักษณ์อักษร การเผยแพร่และการสืบทอดของลังกาสิบโหลก็เหมือนกัน จากการศึกษาได้รับการยืนยันอย่างชัดเจนว่าเรื่องราวของลังกาสิบโหลและฉบับต่างๆ ที่เผยแพร่ในพื้นที่ชาวไตโดยได้ติดพุทธศาสนานิกายเถรวาทเข้ามาเป็นหลัก ในบทนี้ตอนเริ่มต้นผู้วิจัยได้กล่าวถึงขั้นตอนลังกาสิบโหลเข้ามาพื้นที่ชาวไตอยู่แล้วว่า วรรณกรรมที่เผยแพร่เข้ามาผ่านหลายขั้นตอน มิใช่เข้าพร้อมมาครั้งเดียว (Wang Yizhi & Yang SG., 1990) ในการศึกษาวัฒนธรรมโบราณได้กล่าวว่า หลังจาก "รามายณะ" เข้าสู่พื้นที่ชาวไตขุนนาน ได้ถือเป็นพุทธศาสนิกชนจดจำไว้คัมภีร์โบราณ

ถ่ายทอดด้วยวาจาและท่องซ้ำโดยนักร้องลูกทุ่ง หรือบันทึกโดยปัญญาชนใต้ใช้สวดพระพุทธรูปและคัดลอก ในกระบวนการนี้ มีการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่วน Zheng Xiaoyun (2004 : 63-68) ใน การศึกษาสาเหตุเบื้องต้นของเรื่องราวของ "ลังกาสิบโห" ในฉบับต่าง ๆ ของชนชาติไต ได้ออกความคิดเห็นว่ามี พื้นฐานมาจากคัมภีร์ไบเบิลเป็นหลักและดัดแปลงโดยนักร้องลูกทุ่งผสมผสานกับประเพณีวัฒนธรรมประจำ ชาติของตนเอง เป็นงานวรรณกรรมพื้นบ้านที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นในระหว่างกระบวนการเผยแพร่ในระยะยาว เนื่องจากคัมภีร์ไบเบิลพุทธปฏิบัติตามประเพณีของพระคัมภีร์พุทธศาสนาภาษาบาลีอย่างเคร่งครัดและรักษา รูปลักษณะดั้งเดิมของพระคัมภีร์พุทธศาสนาภาษาบาลีไว้อย่างแท้จริง แต่นักร้องลูกทุ่งร้องเรื่องราววรรณกรรม แล้ว นักร้องลูกทุ่งเหล่านี้จะดัดแปลงและสร้างสรรค์เรื่องราวเหล่านี้เพื่อให้สอดคล้องกับจิตวิทยาความงามทาง วัฒนธรรม การผลิต และประเพณีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นมากขึ้น

สรุปสาเหตุที่ฉบับต่าง ๆ แตกต่างกัน

1. สืบทอดทางวาจาและทางลายลักษณ์อักษร

สืบทอดทางวาจาในระหว่างกระบวนการสืบทอดทางมุขปาฐะ คำสำคัญบางคำถูกละเว้น และ แปลงข้อมูลที่ไม่สำคัญบางคำได้เปลี่ยนไป เผยแพร่ทางปากมักเกิดการเปลี่ยนแปลงระหว่างกระบวนการ แพร่กระจาย ส่วนสืบทอดทางลายลักษณ์อักษรค่อนข้างมั่นคงไม่เปลี่ยนเนื้อเรื่องไปง่าย แต่ในเวลาคัดลอกไปๆ มาๆ ก็น่าจะทำให้การละเว้นหรือข้อผิดพลาดในสมัยที่คัดลอกด้วยมือ ในการเปรียบลังกาสิบโหฉบับต่าง ๆ เห็นว่า ลังกาสิบโหฉบับชูต้าวาน ลังกาสิบโหฉบับเตาซินผิง ลังกาสิบสองหัว สามฉบับนี้เป็นเรื่องที่ถอดจาก หนังสือคัมภีร์ ซึ่งมีโครงเรื่องหลักค่อนข้างสมบูรณ์ เนื้อเรื่องต่างกันน้อยกว่า แต่อย่างนานกาสิบโหเป็นการเล่า นิทานพื้นบ้าน โครงร่างหลักยังอยู่ แต่เนื้อเรื่องเล่าแบบเปลี่ยนตามใจผู้เล่านิทานในด้านโวหาร

เนื่องจากด้อยเทคโนโลยีการพิมพ์ หนังสือจึงสามารถเผยแพร่ได้เฉพาะในรูปแบบของต้นฉบับ เท่านั้น ในกระบวนการคัดลอก ความแตกต่างในเวอร์ชันจะเกิดขึ้น ความแตกต่างในความเข้าใจของอาลักษณ์ หรือการดัดแปลงโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ นอกจากนี้ เรื่องราวที่อาศัยการถ่ายทอดแบบปากเปล่าจะทำให้เนื้อหาของ เรื่องเปลี่ยนแปลงได้ง่ายเช่นกัน

2. อิทธิพลจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นักวิชาการจีนต่างเห็นด้วยว่าลังกาสิบโหได้อิทธิพลจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย แต่สังเกต มาแล้วงานวิจัยต่าง ๆ ส่วนมากกล่าวว่าได้อิทธิพลจากไทย มีบ้างกล่าวถึงว่าได้อิทธิพลจากพม่าสองประเทศ เท่านั้น เนื่องจากติดต่อติดกับพม่าและสิบสองปันนาอยู่ใกล้กับไทย สองเขตนี้นับเป็นชาวไตรวมรวมอาศัยอยู่ มอง จากเนื้อหาลังกาสิบโหสามรถเห็นได้ว่ากำเนิดจากคล้ายกับยามะชะตอซึ่งเป็นรามายณะของพม่า ได้กล่าว เหมือนการว่ากำเนิดจากมีความเกี่ยวข้องกับถวามะม่งงบุตร แต่บางฉบับมีเนื้อบางส่วนคล้ายคลึงกับ รามเกียรติ์ภาคเหนือไทย อย่างเช่นในลังกาเล็กมีเนื้อเรื่องเฉพาะเพียงฉบับเดียวว่าตอนเจ้าลัมมายกพลสร้าง สะพานข้ามทะเลนั้น มีจระเข้ทำลายสะพาน ลูกสาวมังกรโดนปีศาจอะอนูมานจึงตั้งครุฑ เนื้อเรื่องนี้ตรงกับ

พรหมจักษซึ่งเป็นรามเกียรติ์ภาคเหนือฉบับหนึ่งของไทย ในรามเกียรติ์ภาคเหนือฉบับพรหมจักษ ธรรมดา ปรัมเหียร ทั้งสามฉบับมีเนื้อเรื่องว่า ลูกสาวพญานาคกินปัสสาวะหรือเหงื่อโคลหนุมนแล้วตั้งครรภ์ เนื้อเรื่องนี้คล้ายคลึงกับลังกาเล็กที่ยูนิชาน ต่างที่ว่าในพรหมจักษ ธรรมดา ปรัมเหียร กล่าวว่า เป็น ลูกสาวพญานาค แต่ในลังกาเล็กเปลี่ยนเป็นกระทำว่าลูกสาวมังกร แต่ผู้วิจัยว่าในที่นี้ไม่มีพญานาค แต่มีมังกรเป็นสัตว์ที่ในตำนานจีนอาศัยในน้ำซึ่งมีความสามารถในการควบคุมน้ำ ปริมาณน้ำฝน พายุไต้ฝุ่น และน้ำท่วม เอกลักษณ์พวกนี้คล้ายคลึงกับเอกลักษณ์พญานาคไทย ดังนั้นในด้านเนื้อเรื่องสามารถเห็นถึงลังกาสิบโหมเนื้อเรื่องคล้ายคลึงกัน

3. ผู้จัดพิมพ์การแก้ไข

ความสนใจของผู้จัดพิมพ์เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์การตีพิมพ์บทกวีหลายฉบับงานต้นฉบับมักได้รับการแก้ไขหรือลบโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด การแก้ไขเหล่านี้มักสะท้อนให้เห็นในเนื้อหา รูปแบบ สไตล์ภาษา ฯลฯ ซึ่งส่งผลให้เกิดการผลิตเวอร์ชันต่างๆ อย่างลังกาสิบโหมฉบับเตาซินผิงเป็นการแก้ไขเรียบเรียงจากร่างฉบับชุดาหัววัน ได้จัดเปลี่ยนลำดับโครงเรื่องบางส่วน ตัดลบเนื้อเรื่องบางส่วน อย่างเช่นปรับโครงเรื่องอนุมาน ตัดทิ้งกำเนิดฝ่ายแม่ของอนุมาน ตัดลบส่วนเจ้าลัมมาแต่งงาน เป็นต้นเพื่อสอดคล้องกับค่านิยมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. บทความนี้ศึกษาเรื่องวิวัฒนาการลังกาสิบโหมฉบับต่างๆในมณฑลยูนนานสาธารณรัฐประชาชนจีนในด้านเนื้อเรื่องแตกต่างเพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์นิทานพระรามในภูมิภาค วิวัฒนาการลังกาสิบโหมในยูนนานที่จีนและสาเหตุที่นิทานพระรามจีนเกิดมีสำนวนต่างๆ ผู้สนใจสามารถนำเรื่องนี้ไปศึกษาด้านเปรียบเทียบกับรามเกียรติ์ภาคเหนือของไทย

2. ในปีพ.ศ 2534 ม.ศรีบูรุษานักวิชาไทยได้แปลเรื่องหลักลังกาสิบโหมจากภาษาไตเป็นภาษาไทย แต่เล่มนี้ไม่ได้เป็นโฉมหน้าสมบูรณ์ของลังกาสิบโหม ในสิ้นปีพ.ศ2021จีนได้แปลลังกาสิบโหมจากภาษาจีนเป็นภาษาอังกฤษเป็นฉบับละสองภาษา ได้ข่าวว่าจะมีการตีพิมพ์เป็นฉบับละสามภาษา ภาษาไต(ภาษาเดิม) ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ผู้สนใจสามารถนำไปศึกษาทางด้านภาษาหนึ่งมาใช้ในอีกภาษาหนึ่ง อย่างเช่นการใช้ข้ามภาษา ข้ามวัฒนธรรม ทำให้คนเข้าใจไม่ตรงกัน ส่งผลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งถูกแปรไปด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการ "คามีเลีย". (1982). *การดำเนินการประชุมวิชาการวรรณกรรมใต้*. ยunnan: สำนักพิมพ์วรรณกรรมและศิลปะพื้นบ้านจีน (ฉบับยunnan).
- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2561). *หลังม่านวรรณศิลป์*. นนทบุรี: สัมปชัญญะ.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2553). *ด้วยแสงแห่งวรรณคดีเปรียบเทียบ วรรณคดีเปรียบเทียบ: กระบวนทัศน์และวิธีการ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วรรณกรรมศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cao Shunqing. (2005). *การศึกษาว่าด้วยวรรณคดีเปรียบเทียบ*. เฉิงตู: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเสฉวน
- Cao Shunqing. (2011). *ทฤษฎีทั่วไปวรรณคดีเปรียบเทียบ*. ปักกิ่ง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยประชาชนแห่งชาติจีน
- Dao xingping, Yan wenbian, Gao Dengzhi ,Shang Zhonghao and Wu Jun. (1981). *ลังกาสิบโห*. คุณหมิง: สำนักพิมพ์ประชาชนยunnan.
- Fu guangyu. (1999). *วรรณคดีชาติพันธุ์ยunnanและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้*. คุณหมิง: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยยunnan.
- Gao Dengzhi, และ Shang Zhonghao. (1983). ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างลังกาสิบโห และ รามายณะ. *วารสารแนวคิดอุดมการณ์*. 10 (5), 74-79.
- Hu Bameng. (1981). *การศึกษาวิชาไ้*. ยunnan: สำนักพิมพ์วรรณกรรมพื้นบ้านจีน (ยunnan)
- Liu Yan. (1991). *พระพุทธศาสนาภาคใต้และวัฒนธรรมใต้*. คุณหมิง: สำนักพิมพ์สัณยชาติยunnan
- Su Dawan. (1981). *วัสดุวรรณกรรมของชนกลุ่มน้อยยunnan เล่มที่4-6*. ยunnan: สถาบันอาสาสมัครชนกลุ่มน้อยยunnanแห่งสังคมศาสตร์จีน สถาบันสังคมศาสตร์วรรณกรรมพื้นบ้านแห่งมณฑลยunnan สมาคมวิจัยวรรณกรรมและศิลปะพื้นบ้านจีนสาขายunnan
- Wang Yizhi and Yang Shiguang. (1990). *การศึกษาวัฒนธรรมโบราณ*. คุณหมิง: สำนักพิมพ์ชาติพันธุ์ยunnan
- Yan wen, Yan feng and Wang song. (1990). *ลังกาสิบสองหัว*. ปักกิ่ง: โรงงานการพิมพ์กำแพงเมืองปักกิ่งฉางผิง.
- Yan Feng, Wang Song and Dao Baoyao. (2014). *ประวัติวรรณคดีใต้*. คุณหมิง: สำนักพิมพ์ชาติพันธุ์ยunnan
- Zheng Xiaoyun. (2004). การศึกษาสาเหตุเบื้องต้นของเรื่องราวของ "ลังกาสิบโห" ในฉบับต่างๆ ของชนชาติใต้. *การศึกษาในศิลปะแห่งชาติ*. 4 (02), 63-68.
- Zhong Jingwen. (2010). *วรรณคดีพื้นบ้านเบื้องต้น*. ปักกิ่ง: สำนักพิมพ์อุดมศึกษา.